

Jaarverslag 2012 Het Hernhutter Huis

1. Organisatie, bestuur en medewerkers

Vergaderingen

26 januari, 8 februari, 29 maart, 19 april, 24 mei, 28 juni, 23 augustus, 27 september, 25 oktober, 22 november, 18 december.

De bezetting

De vergaderingen zijn vergaderingen van HHH. De CCE heeft in 2012 feitelijk niet meer vergaderd. Hans Walther Rapparlie is twee dagdelen per week actief met werkzaamheden voor het archief.

Het bestuur is niet gewijzigd en bestaat uit Markus Gill (vz) Arnoud Kleinhans (secr) Job van Melle (lid), Cees Scheer (lid), Age Kramer (lid).

Het dienstverband van Hans van der Linde met HHH bedraagt 1 dag per week.

2. De activiteiten

2.1 Opstelling maquette

De maquette van het Slot met de Pleinen is in het verleden door de EBG aan de gemeente Zeist overgedaan op voorwaarde dat de gemeente Zeist deze zou restaureren en op een publiek toegankelijke plaats zou tonen. Toen dit al enkele jaren niet het geval bleek te zijn, heeft HHH zich ingespannen om de maquette terug te krijgen van de gemeente. Dat is eind 2011 gelukt. De maquette is in 2012 in eigendom aan HHH overgedragen en daarna door de heer G. Kleinhans gerestaureerd. Het is nu een van de topstukken uit de collectie en permanent opgesteld in de rechter expositiezaal.

2.2 Vaste expositie in rechterzaal

De opstelling in de rechterzaal is aangepast zodat bezoekers zich een beeld kunnen vormen van de nederzetting aan de hand van de maquette in het midden van de zaal en de twee grote vitrines aan weerszijden van de deur. In de linker vitrine worden voorwerpen uit de

geschiedenis van de Zeister Broedergemeente getoond. In de rechter vitrine zijn voorwerpen uit de geschiedenis van het Zeister Zendingsgenootschap te zien. De voorwerpen in de beide vitrines worden toegelicht door middel van een looplijst.

De wanden hebben in grote lijnen de opstelling van Zeist op de kaart met prenten van het Slot en de Pleinen behouden zodat het met elkaar een passend geheel is.

Deze combinatie van maquette en beide vitrines (Broedergemeente en Zeister Zendingsgenootschap) is permanent beschikbaar. Zij worden getoond als vast onderdeel bij rondleidingen en eventuele individuele bezoeken.

2.3 Expositie in de linkerzaal.

Na het afbreken van Zeist op de kaart is deze zaal ingericht met aaneengeschakelde vitrines langs de lange zijden om wisseltentoonstellingen mogelijk te maken.

2.4 Vitrines gekregen

HHH heeft van het Nationaal Ondewijs Museum enkele vitrines gekregen voor plaatsing in gangruimten ten behoeve van semi permanente expositie EBG (beneden) en ZZg (boven). Deze vitrines zijn in Rotterdam gedemonteerd en naar Zeist vervoerd om daar weer aan de muur te worden bevestigd.

2.5 Bezieling werkt 13 december – 19 mei 2013

Een expositie die laat zien hoe in de verschillende historische perioden het zendingswerk van karakter is veranderd, maar waarin de Hernhutter betrokkenheid bij het zendingswerk herkenbaar is gebleven.

Bij de voorbereiding van de tentoonstelling is samengewerkt met het Zeister Zendingsgenootschap.

2.6 Voorbereiding Hongerdoeken van Zittau

Niet ver van Herrnhut ligt Zittau dat al een van de weinige locaties in Europa beschikt over twee laatmiddeleeuwse hongerdoeken van buitengewoon formaat. Er bestaat een reizende tentoonstelling die HHH naar Zeist wil halen. De expositie wordt gepland op 5 april tot 1 juli 2013.

2.7 Voorbereiding Brieven uit de Slaventijd

2013 is een jubileumjaar voor de afschaffing van de slavernij. HHH wil daar een bijdrage aan leveren en ziet mogelijkheden om op basis van de expositie Onder de hoede van de Heer een tentoonstelling te ontwikkelen. Deze wordt gepland voor de periode van 1 juli tot 1 oktober 2013.

2.8 Boekenmarkt 2^e Pinksterdag

HHH heeft tijdens de jaarlijkse Boekenmarkt op het Broederplein een kraampje bemenst. Er bleek belangstelling onder de bezoekers uit het hele land om meer van de geschiedenis van deze bijzonder plek te willen weten. Tevens is er een redelijk aantal boeken verkocht.

2.9 8 september 2012: Open Monumentendag, Groen van Toen

Opening in de kerk met muziek van de blazers om 11.00 uur. Daarna kerk open voor bezoek en tot 17.00 uur rondleidingen op het complex. Ruim 100 belangstellenden.

2.10 30 oktober 2012: lezing door Hans van der Linde

Tijdens de eerste landelijke bijeenkomst voor huisartsenopleiders heeft de historicus en conservator Hans van der Linde de geschiedenis van de Broedergemeente toegelicht onder de titel 'Dienstbaar, dankbaar en disciple: drijfveren van de Broedergemeente'. Het gezelschap telde ruim 150 bezoekers.

2.11 28 december 2012: lezing Paul Peucker

Een bijzondere lezing werd gehouden op 28 december. De historicus/archivaris dr. Paul Peucker (USA) hield een boeiende inleiding over de schilderkunst in de 18^e eeuwse Broedergemeente, en dan m.n. over de schilder Valentin Haidt. De lezing werd gehouden in de Grote Zaal en trok zo'n 100 belangstellenden.

2.12 Erfgoedpartners

HHH maakt deel uit van de Erfgoedpartners. Onder die titel werken een aantal organisaties in de Zeist samen:

GAZ = Gemeentearchief Zeist

HHH = Evangelische Broedergemeente/Hernhutterhuis

- ZHG = Zeister Historisch Genootschap
- GE = t Gilde Zeist
- BZ = Bibliotheek Zeist
- HVDD = Historische Vereniging Den Dolder
- CVSZ = Culturele vleugel Slot Zeist
- FSZ = Hotel Theater Figi & Slot Zeist
- COMD = Commissie Open Monumentendag
- ZK = Stichting De Zilverkamer

Om deze samenwerking verder vorm te geven zijn er een aantal werkgroepen ingericht. Voor HHH is Hans van der Linde vertegenwoordigd in de WEB en de Tentoonstellingenwerkgroep.

2.13 Rondleidingen

Al langere tijd worden rondleidingen gehouden door gidsen van het Gilde en leden van de Broedergemeente. Er is een kleine kern van rondleiders die vanuit HHH deze diensten verleend. In het kader van de deskundigheidsbevordering zijn vier bijeenkomsten georganiseerd die zeer werden gewaardeerd.

2.14 ‘Historisch groen Buitenplaats Slot Zeist’

In 2012 is de cultuurhistorische analyse en streefbeeld historische buitenplaats Slot Zeist opgeleverd. Dit onderzoek is verricht in opdracht van de EBG en medegefinancierd door de gemeente Zeist en de provincie Utrecht die ook bij de uitvoering van het project betrokken zijn. Voor 2012 was een museale presentatie voorzien maar doordat het streefbeeld eerst door de gemeenteraad goedgekeurd moest worden, is dit plan niet gerealiseerd. Het wachten is nu op de gemeenteraad.

2.15 Sterrenverkoop en Sterrenboek

In de tweede helft van 2012 zijn weer herhutter sterren verkocht in de expositieruimte die werd omgebouwd tot museumwinkel en via het internet. Deze activiteit van de vrijwilligers staat onder leiding van Cees en Ireen Scheer. De ‘winst’ uit de sterrenverkoop komt ten goede aan HHH.

Op 16 december verscheen een artikel in Trouw waarin de pleinen en de herhutter sterren werden genoemd.

3. Collectie

3.1 Prenten/fotocollectie EBG

De WEB-werkgroep richt zich vanouds op het digitaliseringsproject Zeister Buitens. HHH heeft met Het Utrechts Archief dat het grootste deel van de EBG beeldcollectie beheert, een afspraak over digitalisering en ontsluiting ten behoeve van de beeldbank Zeister Buitens.

Vervolgens zullen de in de beeldbank opgenomen afbeeldingen moeten worden beschreven. Daarbij zullen vrijwilligers worden in geschakeld. Dit is voorzien voor 2014.

3.2 Bibliotheek

IN het Utrechts Archief (HUA) wordt de ‘moederbibliotheek’ bewaard. Van de afzonderlijke boeken is het eigendom vastgelegd. De doubletten zijn naar Zeist teruggekomen. Ook daarvan is / wordt het eigendom (EBG of ZZg) vastgesteld.

Met het Utrechts Archief zijn afspraken gemaakt over het completeren van de collectie in Utrecht en de ontsluiting van de doubletten in Zeist. Door gebrek aan menskracht is het nog niet gekomen tot een verdere (her) ordening.

3.3 Archief

Het archief wordt bijgehouden door Hans Walther Rappartie. Hij stelt hiervoor als vrijwilliger twee dagdelen per week beschikbaar. Er zijn verschillende verzoeken om nadere informatie geweest welke hij heeft kunnen beantwoorden.

3.4 Depot en huisvesting collecties

Het depot blijft een punt van zorg. De klimatologische omstandigheden op de kerkzolder zijn verre van optimaal. De prenten en schilderijen berusten nu in de Weduwekoorzaal. De Oostenraad is akkoord gegaan met het verzoek om de archiefruimte van Zusterplein 20 als deponruimte in gebruik te kunnen nemen. Daartoe zal het archief van de EBG en andere organisaties opgeschoond en verplaatst moeten worden.

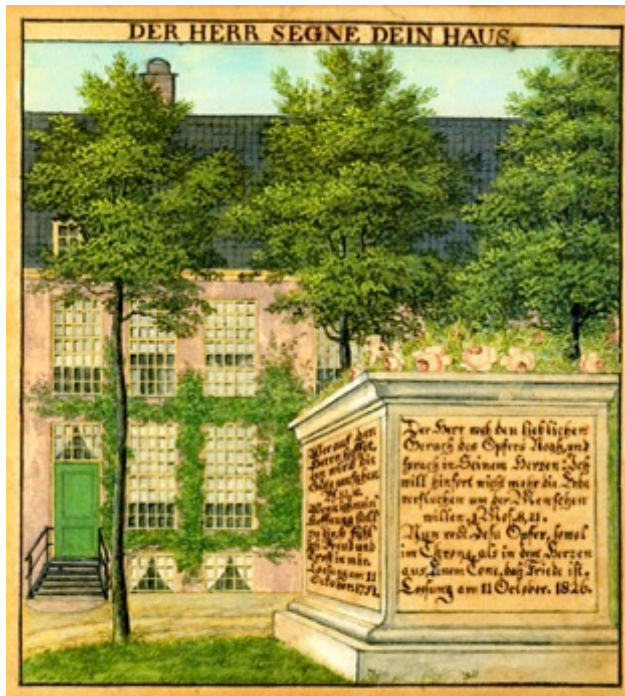
3.5 Registratie en documentatie

In het kader van het project Zeister Buitens en de daarbij behorende digitalisering van EBG archiefmateriaal wordt de in Utrecht aanwezige collectie vergeleken met wat zich nog in Zeist bevindt. Materiaal dat zich nog in Zeist bevindt, zal worden overgebracht naar HUA. Van enkele bijzonder prenten worden replica's gemaakt voor expositiedoeleinden.

Tevens blijkt in Zeist nog veel beeldmateriaal dat nog niet beschreven en dus ook nog niet overgedragen is. In het kader van het beeldbankproject zullen zoveel mogelijk relevante foto's worden overgedragen aan HUA en alsnog gedigitaliseerd. Gelet op de te verwachten hoeveelheid werk zal dit nog tot in 2013 voortduren.

3.6 Aanwinsten

Ieder jaar komen er wel voorwerpen boven water die de moeite van het bewaren waard zijn. Uit onverwachte hoek werd HHH attent gemaakt op een 18^e eeuwse prentje van het huis Broederplein 5 uit privebezit. HHH heeft een kopie in de opstelling. Het origineel is aan HHH toegezegd als de erfgenamen er afstand van willen doen. Het stamt uit de familie Herrngreen.

4. Financiën

De boekhouding van HHH is ook in 2012 verzorgd door Douwe van Barneveld (ZZg). De samenwerking is wederom zeer prettig verlopen.

De inkomsten van het HHH zijn afkomstig van giften/donaties van particulieren, subsidies van instellingen en van de participanten (EBG en ZZg), en van de inkomsten uit de museumwinkel. De uitgavenposten worden gevormd door kosten voor huisvesting, personeel, collectie en administratie/beheer. De jaarrekening 2012 is in een afzonderlijk document beschikbaar.

COLOFON

Stichting Museum Het Hernhutter Huis
Zusterplein 20
3703 CB Zeist

Voorziter: Ds. M. Gill
Secretaris: Dhr. A. Kleinhans
Conservator: Drs. J.F. van der Linde